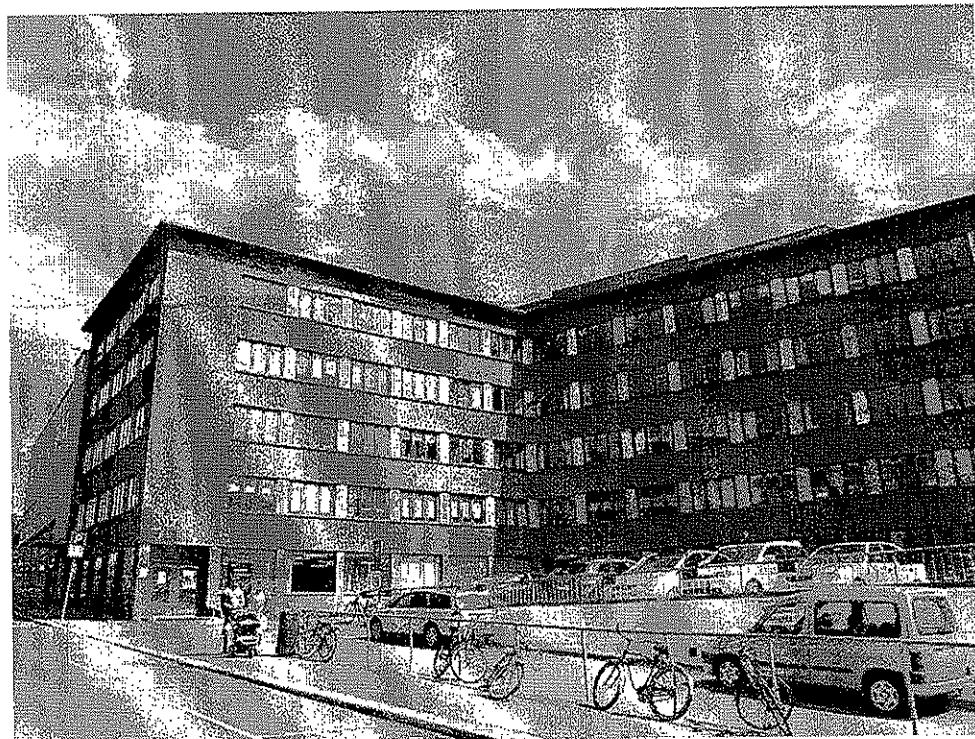

Universell utforming AS
Tilstandsrapport

Sandakerveien 3 - Oslo kommune, Bydel Sagene

Tilstandsrapport i forhold til krav til universell utforming

Juli 2010

Prosjekt Sandakerveien 33, Oslo kommune		
Oppdragsgiver Oslo Kommune, Bydel Sagene ved Atle Hillestad		
Prosjektleder Anne Lilleby	Signatur <i>Anne Lilleby</i>	Dato 18.06.2010
Forfatter(e) Anne Lilleby, Marius Espnes Landheim, Marianne Brenna		
Tittel Tilstandsrapport i forhold til krav til universell utforming		
Resymé Rapporten er utarbeidet med bakgrunn i bestilling fra Oslo kommune, Bydel Sagene. Rapporten inneholder en tilstandsanalyse i forhold til nye krav til universell utforming Norsk Standard for universell utforming av arbeidsbygninger og publikumsbygninger, NS 1001.1-2009 er lagt til grunn for registreringene og Universell utforming AS' anbefalinger til tiltak.		
Postadresse Universell utforming, Postboks 151 Kjelsås, 0411 Oslo		
Telefon: +47 22 15 40 18	E-post: post@universellutforming.org	

Innhold

1.	Sammendrag	4
2.	Bakgrunn	5
3.	Registreringer etter NS 11001-1:2009	6
4.	Generelle kommentarer	17
5.	Forslag til tiltak.....	19

1. Sammendrag

Sandakerveien 33 er en kommunal bygning som Bydel Sagene bruker til publikumsrettet virksomhet.

Helsestasjon, hjemmetjeneste, barnevern samt tjenester til eldre og funksjonshemmede er lokalisert i bygningen. Dette er tjenester som skal være tilgjengelige for alle og det er derfor viktig at lokalene er utformet på en måte som tillater likestilt bruk.

Universell utforming AS har gjennomført en registrering av de fysiske forholdene i Sandakerveien 33, med fokus på det som er av særlig betydning for mennesker med funksjonsnedsettelser.

Registreringer av avvik og anbefalinger er gjort på bakgrunn av krav i NS 11001-1:2009 - Norsk standard for universell utforming av Publikums- og arbeidsbygninger. Standarden er ikke lovpålagt, men er et godt verktøy som søker å ivareta hensynet til personer med funksjonsnedsettelser.

Standarden ble fastsatt desember 2009 og skisserer krav til løsninger i de fysiske forholdene som vil fungere for flest mulig.

Enkelte steder der Standarden ikke inneholder definerte krav, er det referert til Forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift) til Plan- og bygningsloven. Denne trådte i kraft 1. juli 2010, og skal sikre at tiltak planlegges, prosjekteres og utføres ut fra hensyn til blant annet universell utforming.

Universell utforming AS kommer til slutt i rapporten med anbefalinger basert på vurderinger av registrerte avvik. En av rapportens forfattere benytter selv rullestol, og har dermed førstehåndskunnskap rundt løsninger om hva som fungerer og ikke.

Kort summert dreier anbefalingene seg om sirkulasjonsflyten, dvs. hvor enkelt det er å komme seg inn i og rundt i bygningen. Her spiller inngangsforhold og vertikal kommunikasjon (heis og trapp), samt tilgjengelig informasjon en vesentlig rolle. Det er rundt disse forhold de fleste avvik er registrert.

Vi gjør oppmerksom på at det ikke er foretatt registreringer av innemiljø med tanke på miljøhemmede.

2. Bakgrunn

De siste årene har myndighetene skjerpet kravene til tilgjengelighet. Direkte og indirekte diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne er blitt forbudt, og offentlige myndigheter skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme formålet i «Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven)».

Plan- og bygningsloven har prinsippet om universell utforming nedfelt i formålsparagrafen, og tilhørende Byggteknisk forskrift har oppgitt en rekke ytelsjer på området for å sikre at formålet ivaretas.

Myndighetene, bygningsbransjen og funksjonshemmedes interesseorganisasjoner har samarbeidet om å utvikle en standard med detaljerte føringer for løsninger i de fysiske forholdene. Standarden reflekterer dagens omforente løsninger og kan gjøres gjeldende helt eller delvis der kontraktspartene ønsker det.

I Oslo kommunes strategiske plan for universell utforming er et av de overordnede tiltakene at virksomhetene (i kommunen) skal foreta kartlegging av status for universell utforming.

Universell utforming AS har gjennomgått publikumsdelene av bygningen i forhold til krav i NS 11001-1:2009 og foretatt registreringer av avvik fra standarden.

3. Registreringer etter NS 11001-1:2009

Sted	Detalj	Avvik
Parkering	Antall	1 stk. hc-plass. Krav: 5% eller minst 2 stk.
Parkering	Merking	Mangler skilt på vegg. Slitt merking på bakken. Krav: Det skal merkes med skilt på vegg eller stolpe, og hvis mulig merkes med symbol på fast dekke.
Parkering	Størrelse	2100 mm bredde x 4100 mm lengde. Krav: 4500 mm bredde x 6000 mm lengde.
Parkering	El. rullstol / scooter	Mangler plasser og stikkontakt for oppplading. Krav: Parkeringsplasser (dim. 1750 x 2000 mm) for el.rullestoler, scootere og lignende skal lokaliseres i nærheten av hovedinngangen og helst under tak. Stikkontakt skal ha betjeningshøyde mellom 800 – 1100 mm.
Adkomstvei	Hindringer	Sykler parkeres i adkomstvei, sykkelparkering mangler. Krav: Skilting, lysstolper, benker og sykler skal stå utenfor atkomstvei.
Adkomstvei	Overflate / dekker	Asfaltkant før begynnelse av rampe, ujevn, noen steder mer enn 20 mm. Krav: Nivåforskjeller skal ikke overstige 20 mm.
Adkomstvei	Rampe hovedinngang, håndløper	Håndløper bare på én side av rampen og bare i én høyde. Krav: Minste tillatte avstand mellom håndløpere er 900 mm.
Adkomstvei	Rampe hovedinngang, belysning	Belysningspunkt over døren ikke i drift. Krav: Skal være 250 lux ved start og slutt av rampe.
Inngangsparti	Hovedinngang, avskrapningsrist	Ligger lavere enn belegg, maskevidden er 9 x 30 mm. maskelengde på tvers av døren. Ganglengde 158 cm. Krav: Avskrapningsrist skal ha minste ganglengde på 2 meter og legges i plan med øvrig belegg i inngangssonen. Maskebredden skal være høyst 10 mm, mens maskelengden skal være 20 mm og ligge i gangretningen.
Inngangsparti	Hovedinngang, belysning	Lyspunkt over inngang mangler på. Krav: Inngangspartiet skal være utvendig belyst med minst 100 lux. Luminanskontrast mellom dør og fasade skal være 0,4.
Hovedinngang	Inngangsdører, terskel	Terskel 40 mm på utsiden, ikke avfaset. Terskel 20 mm på innsiden. Krav: Det skal ikke være høydeforskjell mellom terregnet utenfor og gulv innenfor ytterdør. Hvis dør har terskel, skal den ikke bygge mer enn 25 mm over gulvnivå.
Hovedinngang	Inngangsdører, mål	Lysåpning ytre dør 930 mm, indre dør 990 mm. Krav: (TEK § 12-15) Inngangsdør og dør i kommunikasjonsvei skal ha fri bredde minimum 0,9 m. I byggverk beregnet for mange personer skal fri bredde

		være minimum 1,2 m. Dør skal ha fri høyde på minst 2,0 m.
Hovedinngang	Inngangsdører, glassfelt	<p>Ytre dør har brystning og glassfelt med sikkerhetsrute, men er ikke merket.</p> <p>Krav: Dører med glassparti skal være merket. Merkingen skal være horizontal med senterlinje 900 mm og 1500 mm fra gulv.</p>
Hovedinngang	Inngangsdører, glassfelt	<p>Indre dør og sidevegg i vindfang har en 70 mm bred tversgående list med toppkant 1040 mm fra gulvet. Likt utformet på dør og vegg.</p> <p>Krav: Rammeløse dører og dører med glassparti skal være merket og dørblad i glass skal merkes ulikt fra tilgrensende vegger i glass. Merkingen skal være horizontal med senterlinje 900 mm og 1500 mm fra gulv. Båndet skal være minimum 50 mm bredt og i kontrast til bakgrunnen. Dersom tilgrensende vegger er i glass, skal disse merkes spesielt.</p>
Hovedinngang	Vindfang, areal	<p>Vindfanget er for lite. Døren slår inn i disponibelt snuareal.</p> <p>Krav: Det skal være plass til et horisontalt hvileplan med snusirkel 160 x 160 cm utenfor dørens slagradius. Når man beveger seg med slagretningen, må døren ha en avstand til motstående vegg på 1,4 m. Når man beveger seg mot slagretningen, må døren ha en avstand til motstående vegg over 1,8 m.</p>
Hovedinngang	Dør-automatikk	<p>Klemfare.</p> <p>Krav: Automatiske dører skal ha en stoppemekanisme som hindrer slag og klemfare for passerende bruker eller gjenstand.</p>
Hovedinngang	Dør-automatikk	<p>Betjeningsknapper vilkårlig plassert og i ulike høyder. Samme innadslående dørpar brukes for både inngang og utgang. Når man skal ut beveger man seg mot slagretningen.</p> <p>Krav: Betjeningsknapp for åpning av dør skal plasseres fortrinnsvis på dørens låsside og slik at det ikke er fare for sammenstøt med utadslående dør. Betjeningsknappen skal være enkel å finne og plasseres i høyde på mellom 800 mm og 1100 mm over gulvet. Luminanskontrasten skal være minst 0,4.</p>
Ankomsthall	Veifinning, ledelinje	<p>Ingen retningsinformasjon når man kommer inn.</p> <p>Krav:</p> <p>Ledelinje skal vurderes til skranke, billettluke/automatinformasjonstavle og lignende .</p>
Ankomsthall	Veifinning, skilting	<p>Ingen skilting til funksjonene i bygget med unntak av helsestasjon, barnevognrom og over servicetorg-skranke.</p> <p>Krav: Felles kommunikasjonsveier fra ankomsthall/resepsjonsområde lette å finne.</p> <p>Informasjonen skal være forståelig og konsekvent gjennom hele bygget. Veifinnings-informasjon skal</p>

		presenteres tilstrekkelig ofte.
Ankomsthall	Veifinning, hindring	Umerket diffus glassvegg rett innenfor vindfangsdør. Krav: Hinderfri adkomst til skranke. Søyler og hindringer plasseres så sammenstøt unngås, luminanskontrast min. 0,4 evt. merket med luminanskontrast 0,8 i forh. til omgivelsene. Glassfelt skal merkes horisontalt i to høyder med senter på 900 mm og 1500 mm over gulvnivå. Bredden på feltet skal være 50 mm og stå i kontrast til bakgrunnen og være plassert på begge sider av glasset.
Ankomsthall	Veifinning, hindring	"Barbord" står i gangbanen mellom inngang og skranke. Krav: Søyler og hindringer skal plasseres så sammenstøt unngås.
Ankomsthall	Skranke, teleslynge	Mangler teleslynge. Krav: I skranker skal det installeres teleslynge tilpasset skrankebruk. Teleslynge skal være merket, og resepsjonist belyst for munnavlesing.
Ankomsthall	Skranke, belysning	God allmennbelysning, men sjenerende blending fra mange vinduer, både for besøkende og for resepsjonist. Krav: Resepsjonsdisk belysning min. 300 lux og regulerbart lys for besøkende opptil 2000 lux. Unngå skarpt lys eller vinduer bak resepsjonisten.
Ankomsthall	Skranke, dimensjon	Skranken har bare én høyde tilpasset stående. Krav: Skranken skal kunne benyttes av både stående og sittende. Minst 1000 mm av skrankebredden skal være høyde tilpasset sittende – maks. høyde 800 mm
Ankomsthall	Trapp, hindring	Umerket mørk søyle ved trapp. Krav: Hinderfri adkomst til skranke. Søyler og hindringer plassert så sammenstøt unngås, luminanskontrast min. 0,4 evt. merket med luminanskontrast 0,8 i forh. til omgivelsene. Markeringsfelt/bånd skal ha en bredde på 50 mm plassert i 3 høyder: på gulvnivå, 900 mm. og 1500 mm. over gulv.
Ankomsthall	Trapp, oppmerksomhetsfelt	Mangler oppmerksomhetsfelt. Krav: Det skal være et taktilt oppmerksomhetsfelt i bunnen av trappen i hele trappens bredde og i 600 mm dybde. Oppmerksomhetsfeltet skal gå helt inn til nederste trappetrinn.
Ankomsthall	Trapp, farefelt	Mangler farefelt. Krav: Det skal være et taktilt farefelt på toppen av trappen i hele trappens bredde, og med en dybde på 600 mm. Farefeltet slutter ett trinns dybde før første trappetrinn. Luminanskontrast på minst 0,8 til det omkringliggende dekket.
Ankomsthall	Trapp, Kontrastmerking av trinn	Mangler kontrastmerking av trappenesene. Krav: Hvert trinn skal ha en 40 mm dyp kontraststripe på opp- og inntrinn i hele trappens bredde. Luminanskontrast i 0,8 i forhold til trinnfarge.
Ankomsthall	Trapp,	Fri høyde under trapp som er lavere enn 2200 mm er ikke

	Fri høyde	avskjermet. Krav: Trappene skal plasseres slik at man unngår sammenstøt med underkanten av trappekonstruksjonen. Underkant av trappeløp skal avskjermes slik at minste frie høyde er 2200 mm.
Ankomsthall	Trapp, materiale	Skifer, kan bli glatt. Krav: Trappetrinnene skal være sklisikre
Ankomsthall	Trapp, materiale	Skifer, hardt materiale som forsterker støy. Krav: Nødvendig akustisk demping skal sikres for å oppnå tilfredsstillende lydforhold med hensyn til støy og etterklang.
Ankomsthall	Trapp, belysning	To av fire lampepunkter ute av drift. Krav: Det skal være minst 200 lux på trappetrinn og minst 250 lux ved trappens start og slutt. Belysning skal være utført slik at blending unngås.
Ankomsthall	Trapp, håndlister	Håndlisten er bare i én høyde. Krav: Håndlister skal være i to høyder på begge sider av trappen i høydene 700 mm og 900 mm og plasseres minimum 50 mm fra vegg.
Ankomsthall	Trapp, håndlister	Håndlistene har ikke vannrett avslutning og er ikke avrundet eller sammenkoblet for å unngå hekting. Krav: Håndlister skal følge hele trappeløpet sammenhengende og avsluttes horisontalt minst 300 mm forbi trappeløpet i begge ender og være avrundet for unngå hekting.
Toaletter 1.etasje	Veifinning, merking	Ytterste dør er merket med en litt liten klistrelapp (heldigvis i god kontrast) men det fremkommer ikke at det er flere typer toaletter innenfor døren. Dør til hc-toalett ikke merket med pictogram. Krav: Hc-toalett skal være merket med taktilt pictogram ved dørens åpningsside, senterhøyde 1500 mm over gulv.
Toaletter 1.etasje	Dør	Ytterste dør mangler bøylegrep på innsiden Krav: Bøylen monteres diagonalt på hengselssiden av dørbladet, om lag 200 mm fra hengselskanten og med en senterhøyde ca 700 mm fra gulv.
Toaletter 1.etasje	Mellomgang	Areal 1230 x 1400 mm. Én toalettdør slår inn i arealet. Krav: Snusirkel med diameter på minst 1600 mm utenfor dørens eventuelle slagradius.
Toaletter 1.etasje	Dør	Dør inn til hc-toalett er innadslående og mangler bøylegrep på innsiden. Krav: Utadslående, lysåpning min. 860 mm. Bøylehåndtak på innsiden. Bøylen monteres diagonalt på hengselssiden av dørbladet, om lag 200 mm fra hengselskanten og med en senterhøyde ca 700 mm fra gulv.
Toaletter 1.etasje	Sanitærporselen, toalett	Toalettskål har bare fri tilgang fra én side. Avstand fra bakvegg er bare 750 mm. Høyde håndstøtter 850 mm er noe høyt. Krav: Fri sideplass på begge sider av klosett 900 mm. Sittehøyde klosett 480-500mm. Forkant klosett 850 mm

		fra bakvegg. Armstøtter begge sider klosett, fortrinnsvis veggmontert. Toalettpapir på armstøtte el. innen rekkevidde max. 500 mm.
Toaletter 1.etasje	Sanitærporelen servant	Servant overkant 880 mm. Krav: Fri h. 670 mm under servant, overkant servant max. 850 mm.
Toaletter 1.etasje	Utstyr, plassering	Speil underkant 1060 mm, overkant 1880 mm. Krav: Speil underkant max. h. 900 mm (max 50mm. over servant), overkant h. min. 1950 mm.
Toaletter	Antall	Det er bare ett hc-toalett i bygningen og det har mangler. Ett toalett i 3.etasje har tilstrekkelig størrelse, men er feilmøblert og feil utstyrts. Krav: Det skal være minst ett toalettmøbel per etasje som er tilgjengelig for alle. Der det er flere toalettanlegg i hver etasje knyttet til forskjellige virksomheter skal hvert anlegg ha minst ett toalett som er tilgjengelig for alle.
Dør 1 * 1.etasje	Innvendige dører, dimensjon	Lysåpning 870 mm høyde 2020 mm. Dørpumpe stjeler plass fra fri høyde som er 1950 mm. Krav: (TEK § 12-15) Inngangsdør og dør i kommunikasjonsvei skal ha fri bredde minimum 0,9 m. I byggverk beregnet for mange personer skal fri bredde være minimum 1,2 m. Dør skal ha fri høyde på minst 2,0 m.
Dør 1 * 1.etasje	Innvendige dører, terskel	Avfaset terskel på innsiden. 340 mm lang terskelutjevner på den andre siden skal utjevne en høydeforskjell på 60 mm. Dette blir en stigning på mellom 1:5 og 1:6. "Ramper" forsvares bare i ekstreme tilfeller 1:10 og bare utomhus. 1 tillegg dekker terskelutjevneren bare selve dørbredden til tross for at bevegelsesmønsteret skulle tilsi større bredde. Krav: Terskelfrie døråpninger skal brukes der det er mulig. Der det er terskel skal denne være avfaset og ikke bygge mer enn 25 mm over gulvnivå. (TEK § 8-6) Dersom terrenget er for bratt til at kravet om stigning på 1:20 kan oppnås, skal stigningen være maksimum 1:10
Dør 1 * 1.etasje	Innvendige dører, automatikk	Pumpe virker ikke, kjempetur dør. Krav: Dører som krever betjeningskraft utover 20 N (tilsvarer 2 kg) skal ha elektromagnetiske åpne- og lukkesystemer.
Dør 1 * 1.etasje	Innvendige dører, betjeningspanel	Hvit bryter på hvit vegg (svart liten skilpil) i høyde 1140 mm. Krav: Bryter monteres lett synlig, i luminanskontrast på minst 0,4 til bakgrunnen og skal være merket med nøkkelsymbol. Plasseres mellom 800 mm og 1100 mm over gulvnivå og slik at kollisjon med dørbladet unngås. Monteres minst 500 mm fra innvendig hjørne.
Inngangsparti	Personalinngang,	Repos 1800 x 2200 mm utenfor dør. Utenfor slagradius

	Areal	fordi døren slår inn, men døren er rømningsvei og skal ha slagretning i rømningsretning (ut) og da er reposet for lite. Krav: Det skal være et horisontalt hvileplan med snusirkel 1600 mm utenfor dørens slagradius. (TEK § 11-14) Dør skal ha tilstrekkelig bredde og høyde, og den skal være lett å åpne uten bruk av nøkkel. Dør skal slå ut i rømningsretning.
Inngangsparti	Personalinngang, Betjeningspanel	Slitt og ulik merking av ringeknapper. Krav: Dersom inngangen har callinganlegg skal dette ha en utforming med tydelig lesbar tekst, god lydkjerming og god lydkvalitet på tale tilpasset ytre støy.
Personalinngang	Inngangsdører, dimensjon og slagretning	Lysåpning hhv. 980 mm på to separate, innadslående dører. Den ene har lås som styres innefra. Krav: (TEK § 12-15) Inngangsdør og dør i kommunikasjonsvei skal ha fri bredde minimum 0,9 m. I byggverk beregnet for mange personer skal fri bredde være minimum 1,2 m. Dør skal ha fri høyde på minst 2,0 m. (TEK § 11-14) Dør skal ha tilstrekkelig bredde og høyde, og den skal være lett å åpne uten bruk av nøkkel. Dør skal slå ut i rømningsretning
Personalinngang	Inngangsdører, åpningskraft	Tung dør, bare lukkefunksjon på pumpe. Krav: Alle dører med manuell åpning skal kunne trekkes/skyves med en kraft på høyest 20 N (tilsvarer 2 kg.) Det skal være lett forståelig hvordan døren skal åpnes.
Personalinngang	Inngangsdører, glassfelt	Glassfelt mangler merking, brystningshøyde 510 mm. Krav: Rammeløse dører og dører med glassparti skal være merket og dørblad i glass skal merkes ulikt fra tilgrensende vegger i glass. Merkingen skal være horizontal med senterlinje 900 mm og 1500 mm fra gulv. Båndet skal være minimum 50 mm bredt og i kontrast til bakgrunnen.
Hovedtrapp	Trapp, oppmerksomhetsfelt	Mangler oppmerksomhetsfelt. Krav: Det skal være et taktilt oppmerksomhetsfelt i bunnen av trappen i hele trappens bredde og i 600 mm dybde. Oppmerksomhetsfeltet skal gå helt inn til nederste trappetrinn.
Hovedtrapp	Trapp, farefelt	Mangler farefelt. Krav: Det skal være et taktilt farefelt på toppen av trappen i hele trappens bredde, og med en dybde på 600 mm. Farefeltet slutter ett trinns dybde før første trappetrinn. Luminanskontrast på minst 0,8 til det omkringliggende dekket.
Hovedtrapp	Trapp, Kontrastmerking av trinn	66 trinn á 140 cm mangler kontrastmerking på trappenesene. Krav: Hvert trinn skal ha en 40 mm dyp kontraststripe på opp- og inntrinn i hele trappens bredde. Luminanskontrast i 0,8 i forhold til trinnfarge.
Hovedtrapp	Trapp,	Svinget trappeløp i terrazzo. smaleste inntrinn 170 mm i

	dimensjoner	indre ganglinje. bredeste 600 mm i ytre ganglinje. rette trinn 275 mm. Krav: Inntrinn og opptrinn skal være lik gjennom hele trappeløpet. Innvendige trapper skal ha rette løp.
Hovedtrapp	Trapp, materiale	Terrazzo kan bli glatt. Krav: Trappetrinnene skal være sklisikre.
Hovedtrapp	Trapp, håndlist	Håndlist kun i én høyde: langs vegg 850-900 mm, buer svakt. Håndlist i innersving: varierende høyde 900-1000 mm. Krav: Håndlister skal være i to høyder på begge sider av trappen i høydene 700 mm og 900 mm og plasseres minimum 50 mm fra vegg.
Hovedtrapp	Trapp, håndlist	Ikke sammenhengende håndlist, ikke horisontal avslutning og ikke avrundet avslutning langs vegg. God håndlist langs innersving av trapp. Krav: Skal følge hele rampeløpet sammenhengende og avslutes horisontalt minst 300 mm forbi rampeløpet i begge ender og være avrundet for unngå hekting.
Hovedtrapp	Rekkverk	Rekkverk høyde 920 mm i alle etasjer. Spaltebredde loddrett varierer mellom 145 - 160 mm (140 mm i trapp) Åpning mellom trinn og rekkverk, diagonalt 200 mm. Krav: (TEK § 12-17). Høyde på rekkverk i trapper og ramper skal være minimum 0,9 m. Høyde på rekkverk ved balkonger, tribuner, passasjer og lignende skal være minimum 1,0 m. Der høydeforskjellen er mer enn 10,0 m over terreng, skal rekkverkshøyde være minimum 1,2 m. Åpninger i rekkverk skal inntil en høyde på 0,75 m være maksimum 0,10 m. Horizontal avstand mellom bygningsdel og utenpåliggende rekkverk skal være maksimum 0,05 m.
Heis	Personheis, oppmerksomhetsfelt alle etasjer	Mangler oppmersomhetsfelt. Krav: Det skal være et taktilt oppmerksomhetsfelt foran heisdøren.
Heis	Personheis, tilkallingsknapp utenfor heis	8 mm skrift på opphøyet knapp for opp og ned. Følbare knapper men ikke taktile tall og braille (blindeskrift). Krav: Luminanskontrast mellom knapp og tablå skal være minst 0,4, og det skal være en synlig luminanskontrast mellom vegg og tablå. Skrifthøyden skal være minst 30 mm, punktskrift skal være plassert til venstre for knappen og tall og symboler skal være taktile. Betjeningsknapper skal være utført slik at signal kan gis med en kraft på 2,5 N til 5 N. Når signalet er mottatt, skal dette vises med både lys- og lydsignal.
Heis	Personheis, dør	Lysåpning 800 mm på tung utadslående dør uten automatikk. høyde 2040 mm. Krav: Lysåpning bredde min. 900 mm. Både døren i heisstolen og i etasjen skal være utført som automatiske skyvedører.
Heis	Personheis,	Areal: dybde 1200 mm x bredde 1300 m

	Areal	Krav: Ved tre etasjer eller mer skal minst én heis ha målene dybde: 2100 mm, bredde: 1100 mm
Heis	Personheis, innredning	Mangler klappsete. Krav: Det skal være håndlist på minst en sidevegg og det anbefales et klappsete på motsatt side av betjeningstablået.
Heis	Personheis, Innredning	Mangler speil. Krav: Dersom heisen ikke har motstående dør, monteres speil på vegg motstående til døråpningen og med underkanten 400 mm overkanten 2000 mm opp fra gulvnivå.
Heis	Personheis, Betjeningstablå i heis	Mangler braille (blindeskrift). Krav: Luminanskontrast mellom knapp og tablå skal være minst 0,4, og det skal være en synlig luminanskontrast mellom vegg og tablå. Skrifthøyden skal være minst 30 mm, punktskrift skal være plassert til venstre for knappen og tall og symboler skal være taktile. Betjeningsknapper skal være utført slik at signal kan gis med en kraft på 2,5 N til 5 N. Når signalet er mottatt, skal dette vises med både lys- og lydsignal. Heisstolen skal utstyres med hørbar, visuell og taktil informasjon.
Heis	Vareheis, (hc-heis) oppmerksomhetsfelt	Mangler oppmersomhetsfelt. Krav: Det skal være et taktilt oppmerksomhetsfelt foran heisdøren.
Heis	Vareheis, (hc-heis) tilkallingsknapp	Hvit tilkallingsknapp på hvit vegg, innenfor slagradius og på hengselsiden av døren. Ikke kvitteringstone ved tilkalling Krav: Luminanskontrast mellom knapp og tablå skal være minst 0,4, og det skal være en synlig luminanskontrast mellom vegg og tablå. Skrifthøyden skal være minst 30 mm, punktskrift skal være plassert til venstre for knappen og tall og symboler skal være taktile. Betjeningsknapper skal være utført slik at signal kan gis med en kraft på 2,5 N til 5 N. Når signalet er mottatt, skal dette vises med både lys- og lydsignal.
Heis	Vareheis, (hc-heis) dør	Slagdør med automatikk men uten skikkelig forsinkelse. Mulighet for manuell åpning av sidefelt for større bredde. Person i rullestol må ha assistanse for å betjene "hc-heis" pga. tunge dører. Døråpner fungerer ikke i 3. etg. I 2. etg. er døren låst på utsiden med slå. Krav: Både døren i heisstolen og i etasjen skal være utført som automatiske skyvedører. Lysåpning min. 900 mm
Heis	Vareheis, (hc-heis) areal	Areal 1570 x 1540 mm. Krav: (TEK § 12-3) Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 2,1 m i byggverk med tre etasjer eller flere.
Heis	Vareheis, (hc-heis)	Ingen kontraster, samme lyse gråfarge på alt. Krav: Vegger, tak og gulv skal stå i kontrast til hverandre.

	kontraster	Veggene skal ikke ha speilende overflater under 300 mm opp fra gulvnivå.
Heis	Vareheis, (hc-heis) betjeningspanel	Betjeningspanel med liten skrift 11 mm - taktilt, men uten braille (blindeskrift). Ikke akustisk etasjeangivelse. Ikke kvitteringstone ved tilkalling. Krav: Krav: Luminanskontrast mellom knapp og tablå skal være minst 0,4, og det skal være en synlig luminanskontrast mellom vegg og tablå. Skrifthøyden skal være minst 30 mm, punktskrift skal være plassert til venstre for knappen og tall og symboler skal være taktile. Betjeningsknapper skal være utført slik at signal kan gis med en kraft på 2,5 N til 5 N. Når signalet er mottatt, skal dette vises med både lys- og lydsignal. Heisstolen skal utstyres med hørbar, visuell og taktil informasjon.
Heis	Vareheis, (hc-heis) innredning	Speil finnes ikke. Krav: Dersom heisen ikke har motstående dør, monteres speil på vegg motstående til døråpningen og med underkanten 400 mm overkanten 2000 mm opp fra gulvnivå.
Heis	Vareheis, (hc-heis) innredning	Det finnes ikke håndlist eller klappsete. Krav: Det skal være håndlist på minst en sidevegg og det anbefales et klappsete på motsatt side av betjeningsstablaet.
2.etasje	Innvendige dører, lysåpning	Dobbel glassdør 860 mm fra vareheis (hc-heis) til korridor, mulighet for manuell åpning av sidefelt, men rullestolbruker må ha hjelp med låsene. Krav: (TEK § 12-15) Inngangsdør og dør i kommunikasjonsvei skal ha fri bredde minimum 0,9 m. I byggverk beregnet for mange personer skal fri bredde være minimum 1,2 m. Dør skal ha fri høyde på minst 2,0 m.
2.etasje	Innvendige dører, lysåpning	Dør 780 mm fra korridor inn til helsestasjon.. Krav: (TEK § 12-15) Inngangsdør og dør i kommunikasjonsvei skal ha fri bredde minimum 0,9 m. I byggverk beregnet for mange personer skal fri bredde være minimum 1,2 m. Dør skal ha fri høyde på minst 2,0 m.
2.etasje	Innvendige dører, kontrast	Dårlig kontrast mellom vegg og dør fra korridor inn til helsestasjon. Krav: (TEK 12-15) Dør skal være synlig i forhold til omliggende vegger. Luminanskontrasten skal være på minimum 0,4. Tilsvarende gjelder også for heis og løfteplattform.
3. etasje	Innvendige dører	Tung dør til trapperom Krav: Skal ikke være mer enn 20 N (tilsvarer 2 kg). Dører som krever betjeningskraft utover 20 N skal ha elektromagnetiske åpne- og lukkesystemer.
3. etasje	Korridor, areal	Bredde 1560 mm Krav: Minst 1600 mm bred. Korridoriengder kortere enn

		5000 mm kan bredder reduseres inntil 1200 mm der det ikke er dører. Dette forutsetter møteplasser minst 1600 mm x 1600 mm for minst hver 5. meter.
3. etasje	Korridor, belysning	2 av 5 lamper ute av drift. Krav: I korridorer bør belysningsstyrken være minst 100 lux.
3. etasje	Korridor, kontrast	Dårlig kontrast mellom gulv og vegg . Krav: Mellom gulv og veger og mellom veger og tak skal det være en luminanskontrast på minst 0,2. Kontrasten kan også oppnås ved bruk av en list på minst 50 mm, men da er kravet til luminanskontrast minst 0,4 mellom listen og veggens eller gulvet.
3. etasje	Innvendige dører, dør til bydelssal	Dør til bydelssal tung. Krav: Betjeningskraften skal ikke være mer enn 20 N (tilsvarer 2 kg). Dører som krever betjeningskraft utover 20 N skal ha elektromagnetiske åpne- og lukkesystemer.
3. etasje	Innvendige dører, dør til kantine	Dør til kantine tung. Krav: Betjeningskraften skal ikke være mer enn 20 N (tilsvarer 2 kg). Dører som krever betjeningskraft utover 20 N skal ha elektromagnetiske åpne- og lukkesystemer.
3. etasje	Innvendige dører, dør til bestillingskontor	Dør til bestillingskontor litt tung. Krav: Betjeningskraften skal ikke være mer enn 20 N (tilsvarer 2 kg). Dører som krever betjeningskraft utover 20 N skal ha elektromagnetiske åpne- og lukkesystemer.
3. etasje	Innvendige dører, Dør fra korridor til kantine/bydelssal?	Lysåpning 900 mm. Krav: (TEK § 12-15) Inngangsdør og dør i kommunikasjonsvei skal ha fri bredde minimum 0,9 m. I byggverk beregnet for mange personer skal fri bredde være minimum 1,2 m. Dør skal ha fri høyde på minst 2,0 m.
3. etasje	Innvendige dører, fra trapp/personheis til korridor	660 mm lysåpning på svært tung dør. Mulighet til manuell åpning av sidefelt, men slik åpning vil delvis sperre for trapp i rømningsvei . Krav: Betjeningskraften skal ikke være mer enn 20 N (tilsvarer 2 kg). Dører som krever betjeningskraft utover 20 N skal ha elektromagnetiske åpne- og lukkesystemer. (TEK § 12-15) Inngangsdør og dør i kommunikasjonsvei skal ha fri bredde minimum 0,9 m. I byggverk beregnet for mange personer skal fri bredde være minimum 1,2 m. Dør skal ha fri høyde på minst 2,0 m.
3. etasje	Innvendige dører, fra trapp/personheis til korridor, terskel	30 mm terskel uten terskelutjevner. Krav: Terskelfrie døråpninger skal brukes der det er mulig. Der det er terskel skal denne være avfaset og ikke bygge mer enn 25 mm over gulvnivå.
3. etasje	Innvendige dører, fra korridor til rømningstrapp	Terskel 45 mm. uten terskelutjevner Krav: Terskelfrie døråpninger skal brukes der det er mulig. Der det er terskel skal denne være avfaset og ikke bygge mer enn 25 mm over gulvnivå.

5. etasje	Korridor, Belysning	Blendende motlys ved inngang til venterom . Krav: Blending skal unngås, særlig i ankomstsoner og der det er nivåforskjeller som trapper eller avsatser.
5. etasje	Innvendige dører, fra trapp/personheis til resepsjon?	Lysåpning 860 mm. Krav: (TEK § 12-15) Inngangsdør og dør i kommunikasjonsvei skal ha fri bredde minimum 0,9 m. I byggverk beregnet for mange personer skal fri bredde være minimum 1,2 m. Dør skal ha fri høyde på minst 2,0 m.
Auditorium	Bydelssal, talerstol	Bare høyde for stående. Krav: Skal kunne brukes av alle.
Hele bygget	Ledelinjer	Ingen ledelinjer i hele bygget, men korridorene har god kontrast mellom gulv og vegg
Hele bygget	Veifinning, skilting	Inkonsekvent og svært uryddig skilting . Krav: Informasjonen skal være forståelig og konsekvent gjennom hele bygget. Veifinnings-informasjon skal presenteres tilstrekkelig ofte.

* Dør 1 i 1.etasje går fra servicetorg/ankomsthall-området til personalinngang ved terrazzotrapp

4. Generelle kommentarer

- Hc-parkeringen er utilfredsstillende, og scooter- el. rullestolparkering mangler.
- Hovedinngangen fungerer dårlig pga. knapt areal i vindfanget og vilkårlig plasserte døråpnere til de to dørene som er utstyrt med åpne/lukke-funksjon. Brannsikkerhetsplakaten som henger på veggen i inngangshallen ved personalinngangen viser at ett dørpar gjennom vindfanget ved hovedinngangen skal åpnes i gangretning ved rømning. Dørene er utilfredsstillende som rømningsvei fordi slagretningen på de to dørene som er i bruk er motsatt av rømningsvei, og den innerste døren med riktig slagretning er tung og den ytterste er låst.
- Personalinngangen brukes som inngang til noen av byggets funksjoner, men fungerer ikke tilfredsstillende fordi den må låses opp innenfra. Kontakt med personale som kan låse opp foretas gjennom dørklokke med høyttalersystem, men små knapper og utydelig tekst gjør det vanskelig å lokalisere riktig ringeklokke. Den ene døren er utstyrt med automatisk lukke-funksjon (som samtidig gjør den unødvendig tung å åpne), den andre er permanent låst og begge er innadslående. Dørene tilfredsstiller ikke kravet til rømningsvei. Det ble opplyst at ny inngang til nytablering av legesenter i 1.etasje vurderes lagt til baksiden via trapp og løfteplattform.
- Det mangler konsekvent og synlig skilting i hele bygget.
- Det mangler ledelinjer over åpne arealer i hele bygget, men kontrastbruk i de fleste korridorene gir tilfredsstillende retningsinformasjon.
- Ingen trapper er tilfredsstillende merket ved bunn, topp og på trinn. De har heller ikke håndledere i to høyder.
- Ingen av byggets to heiser fungerer tilfredsstillende. Dørene er for tunge og betjeningsknappene utilfredsstillende utformet og for høyt plassert. Vareheisen (som er skiltet med hc-symbol) har påmontert dørpumper i etasjene, men disse er enten skrudd av, eller døren er låst med bolt slik at man ikke kommer verken inn eller ut. Ingen av heisene er utstyrt med audiovisuell varsling.
- Inngang til etasjene fra personheisen er vanskelig fordi dørene er tunge, noen steder smale og med høye terskler, og noen steder låst.
- Det er kun ett hc-toalett for publikum i hele bygget, og dette er ikke utformet i hht. krav.
- Skranken i ankomsthall / servicetorgmråde og skrankene i etasjene mangler teleslynge og krykkeholdere og er bare i én høyde.
- Det kan diskuteres om dører i kommunikasjonsvei faktisk betjener mange mennesker, og om de da bør være 1200 mm brede. De fleste steder er dørene ca. 90 cm. og det er ikke plass til større

bredde. Dører med manuell åpning av sidefelt er lite funksjonelle. Noen dører er svært tunge å åpne.

- Gulvbelegg og trapp i skifer i ankomsthall / servicetorgområde (stedvis polerte fliser) er glatt når det vaskes og gir dårlig akustikk til tross for akustiske plater i taket.
- Ankomsthallen og resepsjonen i 5. etasje er utsatt for mye blendende dagslys.

5. Forslag til tiltak

Parkeringsplasser

Det skal være 5% hc-parkeringsplasser (minst 2 stk.) To plasser á 4,5 x 6,0 m. bør derfor etableres nærmest hovedinngangen.

Offentlig (blå/hvit) merking av hc-parkering (både på vegg og asfalt) viser forflytningshemmede på en hensynsfull måte at parkeringen er gebyrfri og at de slipper å hente parkeringstillatelse.

Etablering av plasser for lading av el.rullestol / scooter anbefales. Ladekontakt plasseres 80-110 cm. over terreng. Plassene bør være i nærheten av hovedinngangen og helst under tak.

Adkomst

Sykkelstativ anbefales fast plassering utenfor gangbane.

Eventuell røykesone skal ikke lokaloseres til hovedinngang.

Horisontalt areal foran inngang bør være overdekket og blendfritt belyst, og med skraperist nedfelt i belegget med maskelengden i gangretningen.

Innganger

Personalinngangen bør oppgraderes til ny hovedinngang fordi den er lokalisert gunstigst mht. skjerming for vær og vind, avstand til hc-parkering og mulig nyetablering av ladestasjon for el-rullestol og scootere. Dessuten befinner den seg nærmere vertikal kommunikasjon inne i bygget.

Ny hovedinngang bør skiltes og utstyres med automatiske skyvedører med lysåpning min. 1200 mm. Hvis dørene er av glass skal de merkes forskriftsmessig i to høyder.

Utforming av hovedinngang henger sammen med utbedring av heis, sirkulasjonsmønster og veifinning i hele bygget. Dette vil bli en inngang som kan betjene hele bygget og en ekstra inngang til legesenteret fra baksiden vil da være overflødig.

Nåværende hovedinngang bør vurderes nedgradert til bi-inngang, og revideres med hensyn til dørenes utforming, dør-automatikk, og størrelsen på vindfanget i forbindelse med bruksendring av arealet i ankomsthallen.

Veifinning

Det bør utvikles et enhetlig veifinningssystem gjennom hele bygget med tydelige bevegelsesmønstre i tråd med brukernes forventninger. Ledelinjer bør vurderes over åpne arealer og frem til heis og trapp.

Informasjon skal være forståelig og konsekvent, og veifinningsinformasjon skal presenteres tilstrekkelig ofte.

Skilt og betjeningspaneler skal utformes med tydelige kontraster og må blyses slik at det ikke oppstår forstyrrende reflekser.

Trapper

Det skal være oppmerksomsomhetsfelt foran oppstigning i trapp.

Det skal være farefelt foran nedstiging i trapp.

Alle trappeneser skal kontrastmerkes i hele trinnets bredde, på både inntrinn og opptrinn.

Det skal være håndløpere på begge sider av trapp i to høyder – 700 og 900 mm.

Trapp skal ha sklisikre trinn, god akustikk og tilstrekkelig belysning som ikke blander.

Ingen av trappene tilfredsstiller kravene og begge bør oppgraderes med minimum farefelt, oppmerksomsomhetsfelt, merking av trappeneser og utbedring av håndløperne.

Av hensyn til byggets historie og estetiske formspråk kan håndlederen i innersving av terrazzo-trappen beholdes uendret. På grunn av trappens svingede utforming er trinndybden så liten i innersving at personer som er avhengig av støtte vil bruke yttersving og håndlederen langs veggens eller eventuelt heisen. Håndlederen langs vegggen bør derfor prioriteres utført i samsvar med universell utforming.

Heiser

Heisdirektivet:

"Når en heis er beregnet på transport av personer, og dersom dens mål tillater det, skal heisstolen være konstruert og bygd slik at dens struktur ikke vanskeliggjør eller hindrer adgangen og bruken for handikappede personer, samt slik at det er mulig å foreta eventuelle hensiktsmessige justeringer for å lette vedkommendes bruk av den".

TEK:

§ 12-3. Krav om heis i byggverk

a) Minst én heisstol skal ha innvendig størrelse på minimum 1,1 m x 2,1 m i byggverk med tre etasjer eller flere.

Minimumsstørrelsen om angis i TEK er ufravikelig ved søknadspliktig ombygging.

De to heisene bør erstattes av én heis som tilfredsstiller kravene til universell utforming. Dette gjør det enklere for vordende og nybakte mødre - med bekkenløsning eller keisersnitt, for foreldre med bærebag og småbarn som må leies og for eldre og funksjonshemmede å komme til den etasjen de skal besøke.

Ny heis kan plasseres i området der de to heisene nå ligger og kombineres med å endre personalinngangen til hovedinngang og oppgradere denne. Heisen bør ligge slik at man kommer direkte inn i korridorene i etasjene, ikke ut i trapperommet for terrazzotrappen.

Publikumsmottak

For å skape bedre tilgjengelighet bør skrankene oppgraderes med teleslynger og krykkeholdere. En seksjon av hver skranke bør gjøres tilgjengelig for sittende.

Vinduer som forårsaker blinding må skjermes slik at munnavlesing og andre aktiviteter ikke hindres.

Tunge dører bør utstyres med automatikk som plasseres utenfor dørens slagradius.

Toaletter

Arbeidsbygning skal ha minst ett toalett i hver etasje som er tilgjengelig for alle.

Alle kan bruke hc-toaletter, og svært mange som ikke har fysiske funksjonsnedsettelse foretrekker hc-toalettene p.g.a. behovet for privatliv og de rause dimensjonene som for eksempel gjør det mulig å ta med seg barnevogn eller flere barn inn.

Minst ett universelt utformet toalett bør etableres i hver etasje.

Adkomsthall

Servicetorgfunksjonen ble avviklet 1. juni 2010 og området står nå ubrukt med unntak av barnevognparkeringen og toalettene. Arealet fungerer nå bare som gjennomgangssone til helsestasjonen.

Ved bruksendring bør særlig inngang, solavskjerming og akustikk i dette arealet revurderes i forhold til bruksformålet.

Friområder tilpasset bevegelseshemmede og svaksynte

Evaluering og forslag til forbedringer i Bydel Sagenes friområder

Bakgrunn

Bydel Sagene forvalter 21 friområder, som består av små og store parker og torg. Bydelen er Norges tetteste befolkede område med 34 000 innbyggere på 3 km², og 20 % av dette er grøntområder. Den høye tettheten gjør friområdene spesielt verdifulle for befolkningen. I tillegg er bydelen under sterk vekst, noe som krever konstant oppgradering og vedlikehold av parkene for å imøtekommе det økende presset på områdene. Det er bydelens ønske at friarealene skal være tilgjengelige for alle, og tilrettelagt for bevegelseshemmede, svaksynte, foreldre med barnevogner og barn. Bydelens folkevalgte har også stor fokus på tilgjengelighet. Med dette dokumentet ønsker bydelen å presentere de områdene i parkene og plassene som har behov for forbedring for å imøtekommе kravene til en universell utforming.

Evalueringene

Det har blitt foretatt to evalueringer av friområdenes tilgjengelighet og utforming for bevegelseshemmede og svaksynte. Den første ble foretatt av Norges Handikapforbund, og belyste tilstanden til parkene blant annet i forhold til fremkommelighet, trapper, benker, parkering, toaletter og søppelkasser. Den ble deretter brukt som et grunnlag for bydelens egne evaluering, hvor alle parkene ble gjennomgått og utilstrekkelige områder fotografert.

I dette dokumentet vises en sammenfatning av de to evalueringene, med Handikapforbundets kommentarer og bydelens fotografier fordelt på hvert friområde.

Sammendrag av evalueringene

De fleste av trappene i parkene er dårlig merket uten skilt eller taktile varselindikatorer. Flere mangler også gelender. En del av gangveiene bør ha forbedret dekke for bedre fremkommelighet for rullestolbrukere, samt ledelinjer langs kantene. Noen høye kanter som er til hinder bør merkes eller fjernes. Nesten alle parkene har behov for benker med armlener og / eller ryggstøtte.

Områder med behov for forbedring

1. ILADELEN

Handikapforbundets evaluering:

For høy kant ved inngangen fra Uelandsgate.

Det trengs høyere benker med armlener.

Trappen ved Uelandsgate og ved kirken er ikke merket for blinde og svaksynte. Trenger også gelender.

Trappa ved Ila kirke ned til Iladalen trenger gelender og merking.

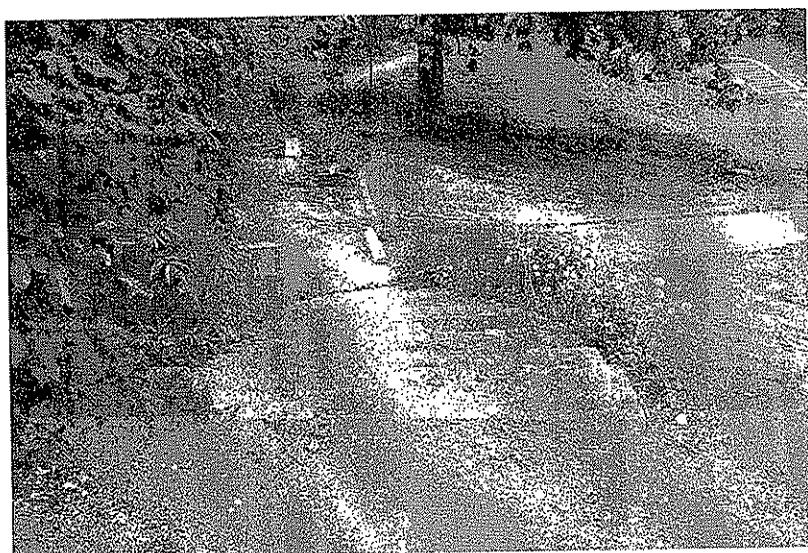
Trappa ved Ila kirke sett ovenfra.

Trappa fra Ring 2 ned mot Søren Jaabæks gate har nyoppført gelender, men det er muligens behov for merking med taktil varselindikator før øverste trappetrinn.

Venstre: Hinder for fremkommelighet i gangveien fra Klokkgata.
Høyre: Trappa ved Søren Jaabæks gate / Klokkgata (vest) trenger gelender og merking.

Trappa ved Søren Jaabæks gate / Klokkgata (vest) sett ovenfra.

Gangveien fra Klokkgata mot Ila kirke bør forbcdres.

Trappa fra Ring 2 til Søren Jaabæksgate (nordøst) bør rehabiliteres.

Trappa fra Ring 2 til Søren Jaabæksgate (nordøst) sett ovenfra. Bør merkes.

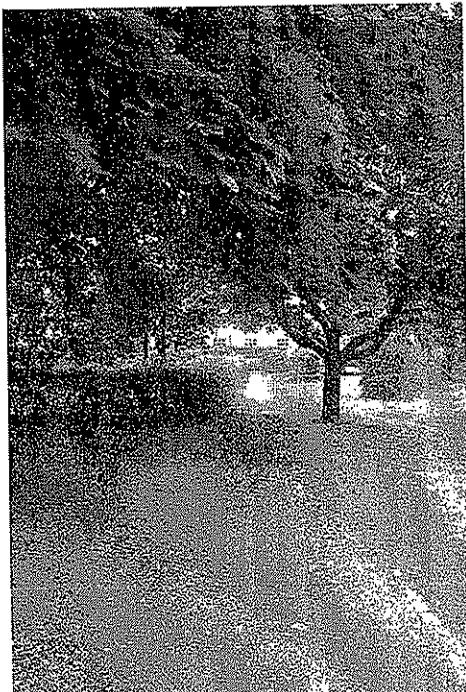

Hinder og høye kanter i trappa

2. ARKITEKT RIVERTZ PLESS

Handikapforbundets evaluering:

Det trengs høyere benker med armlener.

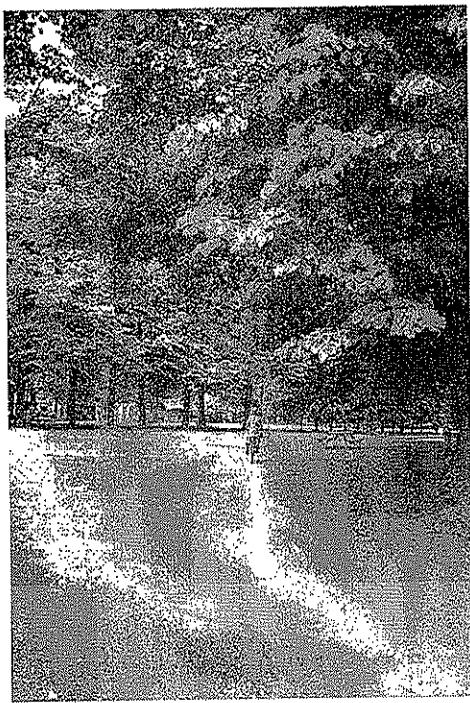
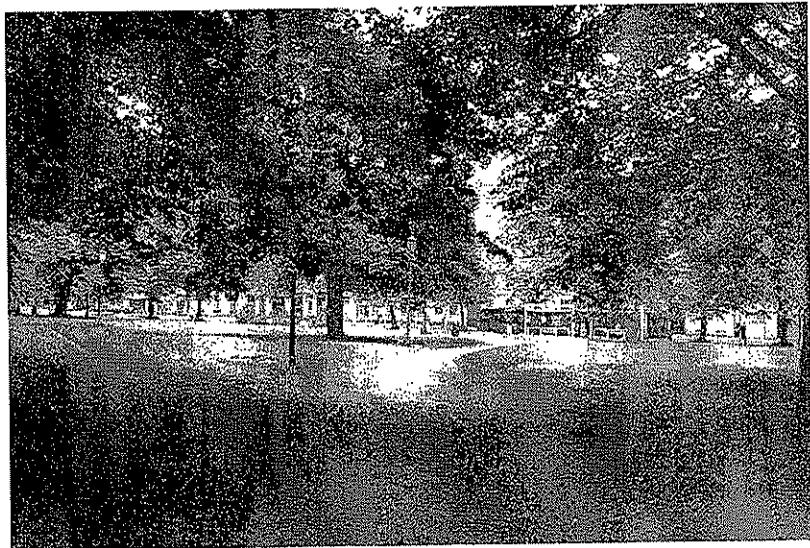

Gangveien sør for parken mot Ring 2 bør renskes for ugress.

3. GRÅBEINSLETTA

Handikapforbundets evaluering:

Gangveiene bør ha fast dekke.
Det trengs benker med ryggstøtte og armlene.

Gangveiene gjennom parken bør forbedres med fastere dekke og ledelinjer langs kantene.

4. SAGENE KIRKEPARK

Handikapforbundets evaluering:
Det trengs høyere benker med armlener.

7. BJØLSEN PARKEN

Trappa fra Sarpsborggata inn til Bjølsenparken trenger merking og gelender.

9. NORDPOLEN

Handikapforbundets evaluering:

Det trengs høyere benker med armlener.

10. SANDAKER BALLPLASS

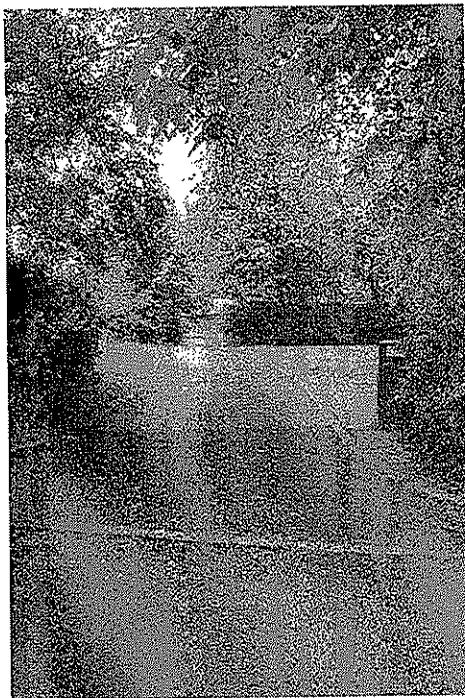
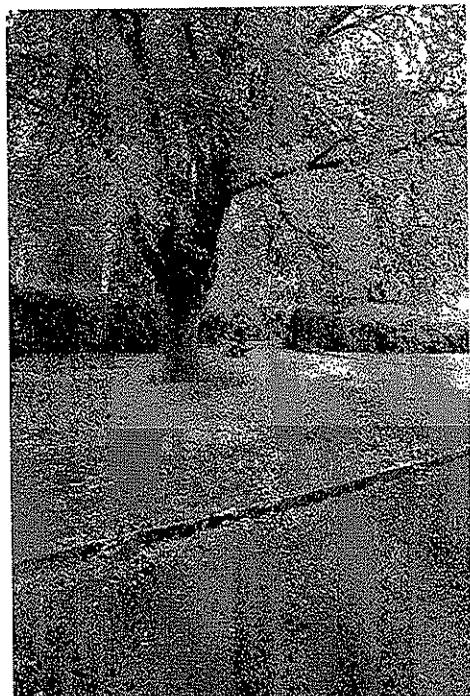
Handikapforbundets evaluering:

Inngangen mot eldresenteret har en bratt bakke, for høye kantsteiner og steinblokker som sperrer gangveien.

Det trengs høyere benker med armlener.

Hindring i gangveien kan gjøre det vanskelig å komme forbi.

Venstre og høyre: Høye kanter gjør fremkommeligheten vanskelig.

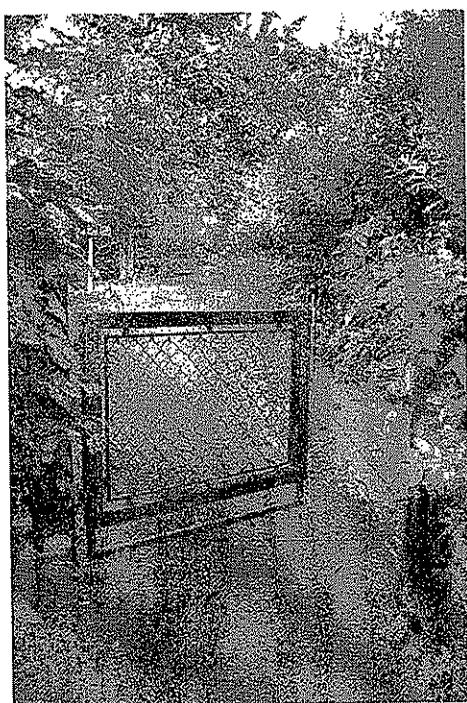
11. ÅSENHAGEN

Handikapforbundets evaluering:

Det er vanskelig å komme inn, gjerdet har en port som er vanskelig å åpne for rullestolbrukere.

Det er kun grus på stiene.

Stien er for smal.

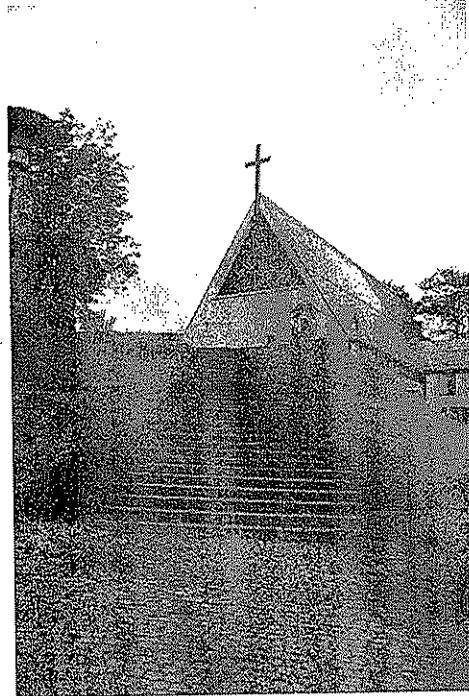
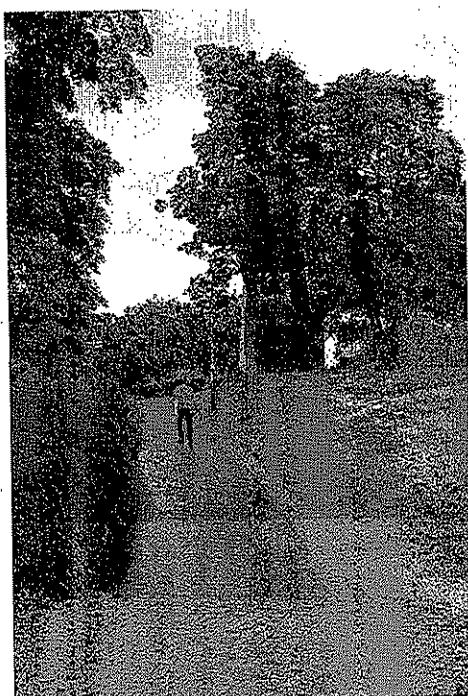
Vansklig port å åpne og smal sti med grus.

12. TORSHOV KIRKEPARK

Handikapforbundets evaluering:

Det trengs flere benker, de må være høyere med armlene og ryggstøtte.

Trappa mangler gelender og er ikke merket for svaksynte.

Venstre: Asfaltert gangvei ved siden av trappa.

Høyre: Vanskelig fremkommelighet på brostein. Trappa trenger merking og gelender.

13. HAARKLOUS PLESS

Handikapforbundets evaluering:

Det trengs høyere benker med armlener

14. TORSHOV PARKEN

Handikapforbundets evaluering:

Det trengs bedre fremkommelighet ved Per Kvibergs gate ved fontenen, gangveien må være hard og plan.

Det trengs høyere benker med armlener.

Trappene er ikke merket. Ikke gelender.

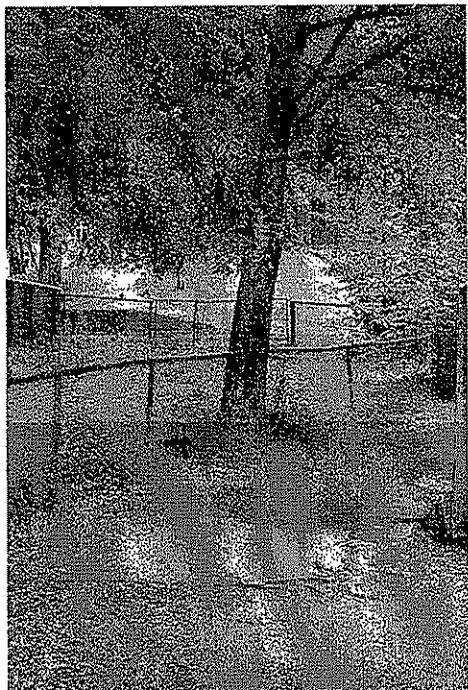
Trappa fra Hegermanns gate syd i parken trenger gelender og merking.

Trappa fra Hegermanns gate sett ovenfra.

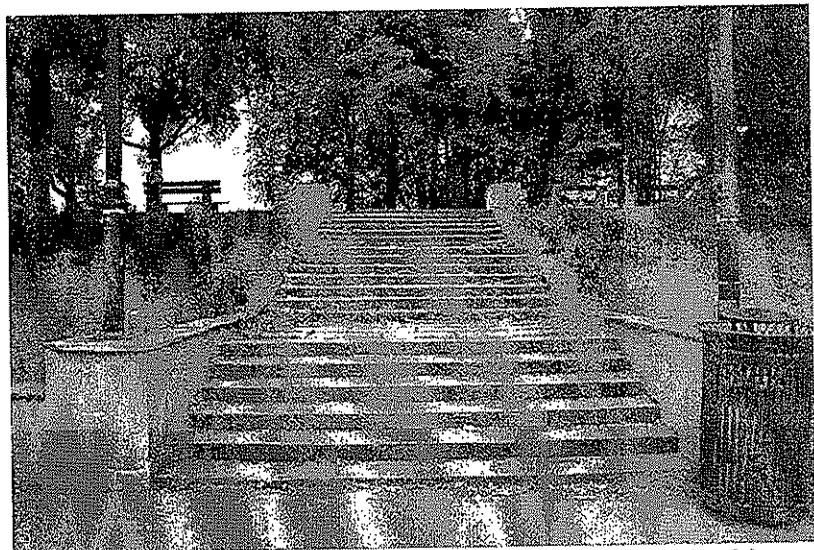
Trappetrinnene ved bysten til Fernanda Nissen bør merkes.

Kant i gangveien ovenfor fontenen "Gutten og skilpadda" gjør fremkommeligheten vanskelig.

Gelenderet langs kanten ovenfor fontenen "Gutten og skilpadda" er for lavt og er en fare for sikkerheten.

Trappa fra Agathe Grøndahls gate trenger gelender og merking.

Trappa fra Agathe Grøndahls gate sett ovenfra.

Trappa på hjørnet av Johan Svendsens gate og Hegermanns gate trenger gelender.

Trappa på hjørnet av Johan Svendsens gate og Hegermanns gate sett ovenfra.

15. LILLEBORGEBANEN

Handikapforbundets evaluering:

Kanter og bommer på sideinngangene som sperrer.

Det trengs høyere benker med armlener.

Trappen er ikke merket

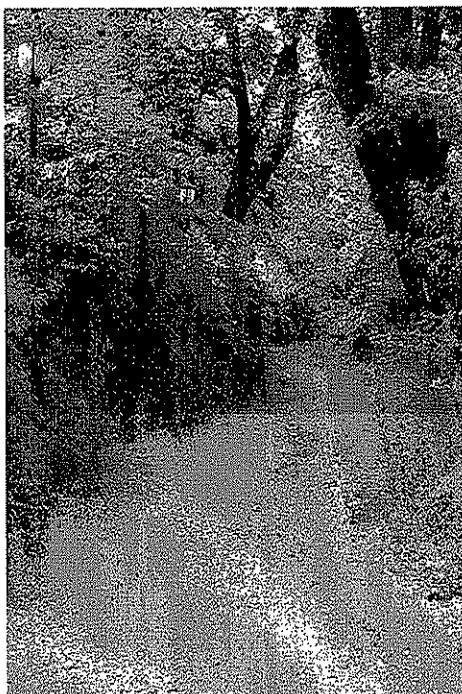

Trappa nordvest på banen bør merkes. Buskene ved gelenderet bør klippes for bedre tilgang.

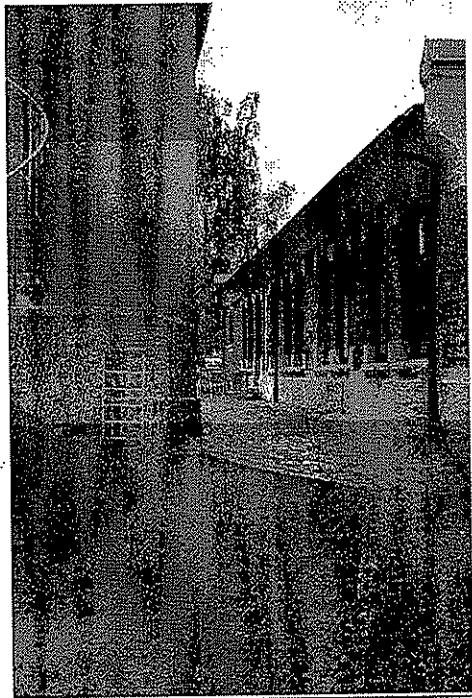
16. TORSCHAUGHAVN

Handikapforbundets evaluering:

Gangveien ned mot Lilleborg kirkepark er ikke tilrettelagt.
Det trengs høyere benker med armlener.

Høyre og venstre: Gangveien bør tilrettelegges for bedre fremkommelighet.

Høy kant ved enden av gangveien mot Trikkestallen gjør fremkommeligheten vanskelig.

17. LILLEBORG KIRKEPARK

Handikapforbundets evaluering:

Det trengs høyere benker med armlener.

18. JOHAN SVERDRUPS PLESS (N)

Handikapforbundets evaluering:

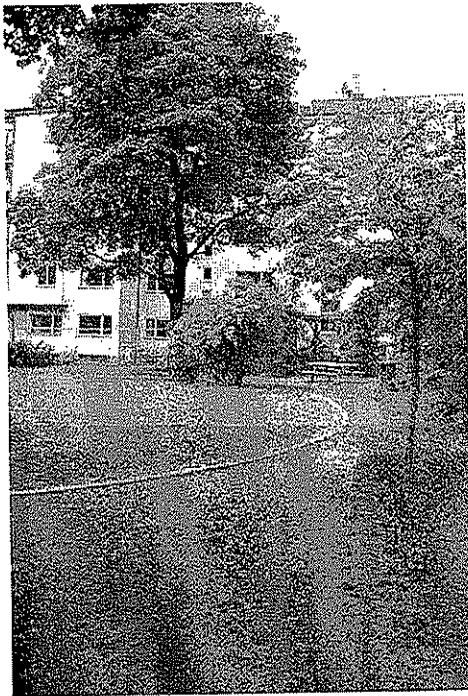
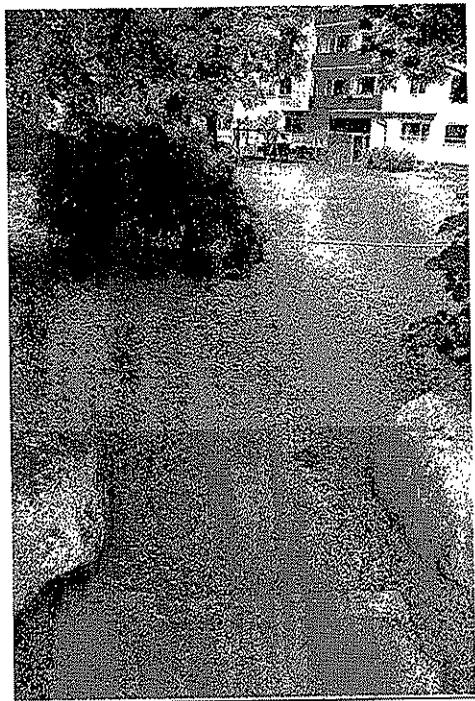
Det trengs høyere benker med armlener.

19. ROLLPARKEN

Handikapforbundets evaluering:

Det er grus på veiene som gjør fremkommeligheten vanskelig for rullestolbrukere.

Det trengs høyere benker med armlener.

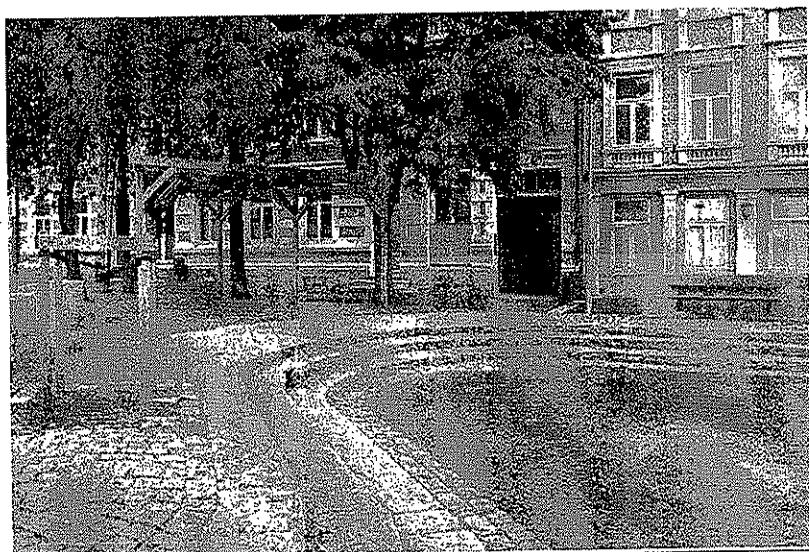
Høyre: Kant ved inngangen til parken gjør fremkommeligheten vanskelig.

Parkens dekke har nylig blitt forbedret.

20. OSKAR BRAATENS PLESS

Handikapforbundets evaluering:

Trappene er ikke merket.

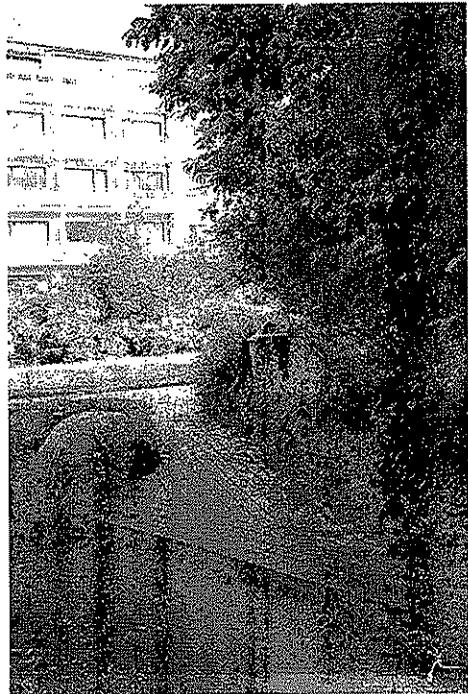
Trappene bør eventuelt ha en rampe istedenfor trapp på en del av området.

21. PRESTELØKKA

Handikapforbundets evaluering:

Dårlig fremkommelighet rundt lekeplassen.

Det trengs høyere benker med armlener.

Høy kant ved lekeplassen gjør fremkommeligheten vanskelig.

Ujevnt dekke på lekeplassen kan gjøre fremkommeligheten vanskelig.

Kostnadsoversikt

Alle priser og målinger er omtrentlige og provisoriske. Det vil bli foretatt en anbudsrunde hvis søknaden blir innvilget. Prisene er inkludert mva.

Post A: Gelendere

Pris per meter: ca kr 3500,-

Trapp / sted	Antall m	Pris en side	Pris to sider
Iladalen ved Ila kirke	20	70 000	140 000
Iladalen ved Søren Jaabæks gate / Klokkgata (vest)	7	24 500	49 000
Bjølsenparken	3	10 500	21 000
Torshov kirkepark	14	49 000	98 000
Torshovparken ved Hegermanns gate	13	45 500	91 000
Torshovparken ved Agathe Grøndahls gate	10	35 000	70 000
Torshovparken på hjørnet av Johan Svendsens gate og Hegermanns gate	15	52 500	105 000
Torshovparken, langs fontenen "Gutten og skilpadda" (kun en side)	60	210 000	210 000
Rigg og drift RS	alle	30 000	50 000
SUM	142	527 000	834 000

Post B: Merking av trapper med taktile varselindikatorer

Pris per meter: ca kr 3600,-

Trapp	Antall m	Pris
Iladalen ved Ila kirke	10 (5x2)	36 000
Iladalen ved Søren Jaabæks gate / Klokkgata (vest)	1	3 600
Iladalen - trapp fra Ring 2 til Søren Jaabæks gate (nordøst)	5	18 000
Bjølsenparken	2	7 200
Torshov kirkepark	4	14 400
Torshovparken ved Hegermanns gate	3	10 800
Torshovparken ved Agathe Grøndahls gate	4	14 400
Torshovparken ved bysten til Fernanda Nissen (2 trapper)	11 (3+8)	39 600
Lilleborgbanen	2	7 200
Rigg og drift RS	alle	50 000
SUM	42	201 200

Post C: Rehabilitering av trapp

Prisanslag basert på rehabilitering av liknende trapp i 2009. Prisen er inkludert rigg og drift.

Trapp	Antall m ²	Pris
Iladalen - trapp fra Ring 2 til Søren Jaabæks gate (nordøst)	95 (19x5)	900 000
SUM	95	900 000

Post D: Armlener til benker

Pris per benk (2 armlener): kr 2700,-. Montering per benk: ca kr 500,-.

Park	Min. antall benker	Pris
1. Iladalen	3	8 100
2. Arkitekt Rivertz plass	1	2 700
3. Gråbeinsletta	2	5 400
4. Sagene kirkepark	2	5 400
7. Bjølsenparken	3	8 100
9. Nordpolen	1	2 700
10. Sandaker ballplass	1	2 700
11. Åsenhagen	1	2 700
12. Torshov kirkepark	2	5 400
13. Haarklous plass	1	2 700
14. Torshovparken	3	8 100
15. Lilleborgbanen	1	2 700
20. Oskar Braatens plass	1	2 700
21. Presteløkka	1	2 700
Montering	alle	11 500
SUM	23	73 600

Post E: Ryggstøtter til benker

Pris per benk: ca kr 3000,-. Montering per benk: ca kr 1000,-.

Park	antall benker	Pris
4. Sagene kirkepark	8	24 000
Montering	alle	8 000
SUM	8	32 000

Post F: Forbedring av dekke – planering og utlegging av grus

Pris per m²: ca kr 85,-

Park	antall m ²	Pris
1. Iladalen	7	595
3. Gråbeinsletta	552	46 920
11. Åsenhagen	76	6 460
16. Torshaughavn	200	17 000
21. Presteløkka	188	15 980
Rigg og drift RS	alle	30 000
SUM	1023	116 955

Post G: Ledelinjer

Pris per m: ca kr 900

Park	antall m	Pris
1. Iladalen	340	306 000
3. Gråbeinsletta	400	360 000
11. Åsenhagen	100	90 000
16. Torshaughavn	200	180 000
Rigg og drift RS	alle	40 000
SUM	1040	976 000

Post H: Fjerning av sperrer, høye kanter o.a. som er til hinder for tilgjengeligheten

Prisanslag RS

Park	Tiltak	Pris RS
1. Iladalen	Hinder for fremk. i gangveien fra Klokergata.	1 000
10. Sandaker ballplass	Hinder i gangveien	1 000
10. Sandaker ballplass	Høy kant	1 000
10. Sandaker ballplass	Høy kant	1 000
11. Åsenhagen	Vansklig port bør skiftes	5 000
14. Torshovparken	Kant i gangvei	1 000

SUM	10 000
------------	---------------

Post I: Uforutsett	
SUM	300 000

Post J: Prosjektering	
Administrasjonskostnader	300 000
Konsulenttjenester	70 000
SUM	370 000

TOTAL SUM	3 813 755
SØKNADSSUM	3 800 000